

γεροντόκριση ἡ, Πελοπν. (Δυρράχ.)
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. κρίση.
 Ἡ μεταξὺ γερόντων συζήτησις.

γεροντολαγός ὁ, ἀμάρτ. γερονδολαγός Κάρπ.
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. λαγός.
 Γερολαγός, δ βλ.: Ἄσμ.
 Μ-μ' ὡς ἦτον γερονδολαγός κ' ἦτο καὶ κατεχάρης,
 ἐπῆρεν τὸν ἀνήφορο καὶ κάμνει κονδοόρτια,
 ἀπολλαργέρει τῷ σκυλλίῳ κι ὁ νιὸς ἀποσυργγάτζει
 (κονδοόρτια=κοντοβόλτια, παλινδρομικαὶ σύντομοι κινή-
 σεις, ἀποσυργγάτζει=κραυγάζει).
 Ἡ Φτέρ' ἀγρίμια κυνηᾷ κ' ἡ Γερακιά περδίκια
 κι ὁ Φλόος γερονδολαγὸς καὶ ὀρτοκατεχάρην
 (ὀρτοκατεχάρην = βολτοκατεχάρην, ἐπιτῆδειον εἰς τὰς λο-
 ξοδρομήσεις).

γεροντολαμάσα ἡ, ἀμάρτ. ἑροδολαμάσα Νάξ. (Ἀπύ-
 ρανθ.)
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. λαμάσα.
 Θῆλος χοῖρος μεγάλης ἡλικίας, ἐξηγριωμένος.

γεροντολεύτερος ἐπίθ. ἐνιαχ. γεροδολεύτερος Δ.Κρήτ.
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ ἐπίθ. λεύτερος.
 Ὁ διαμείνας ἄγαμος εἰς προβεβηκυῖαν ἡλικίαν ἐνιαχ.:
 Ἐχει μιὰ κοννιάδα γεροντολεύτερη, πὺν τρώγεται ἀπὸ τὸ
 πρωτὸ ὡς τὸ βράδυ (συνεχῶς μεμψιμοιρεῖ) Ἀθῆν. κ.ἀ. Γιὰ του-
 τανὰ τῆς τὰ χούγια κάθεται γεροδολεύτερη Δ.Κρήτ. || Ἄσμ.
 Ἐλάτε, κορίτσια, νὰ μονοιάσωμε
 καὶ τίς γεροντολεύτερες νὰ μὴ τίς φτάσωμε
 Ὑαρ. Συνών. εἰς λ. γεροντογιός.

γεροντόλογα τά, Κ.Κρυστάλλ., Ἔργα 2, 56.
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. λόγια, πληθ. τοῦ
 λόγος.
 Λόγοι παλαιοί, ἀναφερόμενοι εἰς τὸ παρελθόν, περὶ τοῦ
 ὁποῖου μόνον οἱ γέροντες δύνανται νὰ ὁμιλοῦν: Ποίημ.
 Τ' ἄγρια τ' ἀνήμερα στοιχειὰ γιὰ ἐμᾶς τάματα κάνουν,
 γιὰ ἐμᾶς χτυπᾷ ἡ καρδούλα τους. Καὶ 'ς τὴν κορφή
 βαλμένη
 μύθους καὶ γεροντόλογα θὰ μολογᾷ ἡ γριά μου.

γεροντολογῶ Λεξ. Βλαστ., 58 Δημητρ. γεροντολο-
 γάω Λεξ. Δημητρ. γεροντολογῶ Ἀστυπ.
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -λογῶ,
 διὰ τὴν ὁποίαν βλ. Γ.Χατζιδ., Ἀθῆνᾶ 22 (1910), 247.
 Γεροκομῶ 1, δ βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἀχ γάδαρέ μου, γιατί νὰ
 σὲ πουλήσω, πὺν σὺ μ' ἔκαμες ἄθροπο, καὶ δὲ σὲ κράτησα
 νὰ σὲ γεροντολογήσω; (ἐκ παραμυθ.) Ἀστυπ.

γεροντολούλουδο τό, ἐνιαχ. γεροδολούλουδο Κεφαλλ.
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. λουλούδι.
 Τὸ φυτὸν Ἀνθρίσκος τὸ χαϊρέφυλλον (Anthriscus ἢ Scan-
 dix cerefolium), τῆς οἰκογ. τῶν Σκιαδοφόρων (Umbelli-
 ferae). Συνών. ἀγριοκανκαλήθρα 3, σκαντζίκι, χτε-
 νάκι.

γεροντόλυκος ὁ, Ἀθῆν. γεροντόλυκας Σ.Περεισιάδ.,
 Σκλάβ., 25, 94 γιρουντόλ'κας Στερελλ. (Περίστ.)
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. λύκος.
 Γέρων εὐσταλὴς καὶ θαρραλέος ἐνθ' ἄν.: Οὐ παππούλ'ς
 μ' εἶνι γιρουντόλ'κας Περίστ. || Ποίημ.

Γειά σου, ρὲ γεροντόλυκα! Νὰ ἔτσι γιὰ σὲ θέλω
 Σ.Περεισιάδ., ἐνθ' ἄν., 25.

γεροντομαθαίνω Πελοπν. (Μεσσην.) Σίφν. γεροδο-
 μαθαίνω Ζάκ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ ρ. μαθαίνω.
 Μαθαίνω, ἀποκτῶ συνηθείας κατὰ τὸ γῆρας ἐνθ' ἄν.:
 Παροιμ. Πὺν τὰ γεροδομάθη δὲ δὰ γεροδαφίνει (αἱ γερον-
 τικαὶ ἔξεις δὲν ἀποβάλλονται) Ζάκ. Ὅπου γεροντομάθη, 'ὲ
 γεροντοξεχνᾷ (συνών. μὲ τὴν προηγούμεν.) Σίφν. Ὅποιος γε-
 ροντομάθη δὲ γεροντοξεχνάει (συνών. μὲ τὴν προηγούμεν.)
 Μεσσην. Πβ. γερονταφίνω, γεροντοξεχνῶ.

γεροντομάμουννο τό, ἀμάρτ. γεροδομάμουννο Κρήτ.
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. μαμούνι.
 Μεταφ. γέρων καχεκτικός.

γεροντομάννα ἡ, Χίος (Καρδάμ.)
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. μάννα.
 Ὁ προϊστάμενος τῶν δημογερόντων, οἱ ὅποιοι ἀπετέλουν
 τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν τοῦ τόπου ἐπὶ Τουρκοκρατίας.
 Συνών. πρωτογέροντας, πρωτόγερος.

γεροντομελίτακας ὁ, ἀμάρτ. γεροδομελίτακας Κρήτ.
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. μελίτακας, περὶ
 τοῦ ὁποῖου βλ. Γ.Χατζιδ., Ἀθῆνᾶ 29 (1917), 211.
 Μύρμηξ μεγαλόσωμος καὶ γηραλέος: Μελίτακα, γεροδο-
 μελίτακα, πᾶρε τ' ἀλλάϊ σου καὶ τὸ καλλάϊ σου! Ἀμε 'ς
 τὰ ὄρη, 'ς τὰ βουνά... ἀπὸ τὸ σπίτι μας κι ἀπὸ τὸ γόπο
 μας νὰ λείπης (ἀλλάϊ=συντροφιά, τὸ γόπο=τὸ εἰσόδημα.
 Ἐξ ἐπφδ. μαγικῆς κατὰ τῶν μυρμηκῶν).

γεροντομοιράζω ἀμάρτ. γεροδομοιράζω Θήρ.
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ ρ. μοιράζω.
 Κατὰ τὴν διανομὴν τῆς κληρονομιζομένης περιουσίας,
 ἰδίως ἀκινήτου, ὀρίζω μερίδιον ἐξ αὐτῆς διὰ τὴν συντήρησιν
 τῶν γερόντων γονέων μέχρι τοῦ θανάτου των. Πβ. γε-
 ροντομοίρι 1.

γεροντομοίρι τό, πολλαχ. γερονδομοίριν Κῶς (Καρ-
 δάμ.) γεροδομοίριν Χίος (Πισπιλ. Φυτ. κ.ἀ.) γερονδο-
 μοίρι Ἀστυπ. Νίσυρ. γεροδομοίρι Ἀνδρ. (Κόρθ. κ.ἀ.)
 Θήρ. Κέως Κρήτ. (Ζερβιαν. Νεάπ. Ραμν. Ρέθυμν. Σέλιν.
 Χαν. κ.ἀ.) Κύθν. Μῆλ. Μύκ. Φολέγ. γιρουντουμοίρ' Β.Εὔβ.
 (Αἰδηψ. Ὀρ. κ.ἀ.) Θεσσ. (Δομοκ. κ.ἀ.) γιρουντουμοίρ'
 Σάμ. γιρουντουμοίρ' Στερελλ (Ξηρόμ.) ἑρονδομοίρι
 Κάλυμν. Κάρπ. (Ἑλυμπ.) Κῶς Πάτμ. ἑροδομοίρι Νάξ.
 (Ἀπύρανθ.)
 Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. μοίρα. Πβ. Γ.Χα-
 τζιδ., Ἀθῆνᾶ 24 (1912), 374.

1) Τὸ μερίδιον τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῶν γονέων, πὺν
 ἐκράτησαν οὗτοι διὰ συντήρησίν των μετὰ τὴν διανομὴν τῆς
 ὑπολοίπου περιουσίας των εἰς τὰ ἐνηλικιωθέντα τέκνα των
 πολλαχ. Τὸ σπίτι καὶ τὸ περιβόλι τὸ κράτησαν γιὰ γε-
 ροντομοίρι πολλαχ. Αὐτὸ τό 'χω γιὰ γεροντομοίρι, δὲν τὸ
 δίνω κἀνενὸς Πελοπν. (Ἀργολ.) Αὐτὸ εἶναι τὸ ἑρονδο-
 μοίρι μας, ἐδῶ περνοῦμε τὰ γηραθεῖά μας Πάτμ. Ἐκρά-
 τησε ἐλία ἑρονδομοίρια (ἐλία=ὀλίγα) Κάρπ. (Ἑλυμπ.)
 Τοῦ κόσμου τῇ βεριουσία εἶχε καμωμένη κι ἐδὰ διακονᾷ-
 ται, γιατί δὲ δοῦ 'κοφε νὰ κρατήσῃ καὶ τὸ γεροδομοίρι
 δου Κρήτ. (Νεάπ.) Θὰ κρατήξω ἓνα γομματάκι γιὰ γε-
 ροδομοίρι, γιατί καὶ τὰ κοπέλια ὡς τῶνε διόξῃ γῆ μὲ

κοιτάζουνε γῆ δὲ μὲ κοιτάζουνε (ὡς τῶνε διόξῃ = ὅπως θὰ τοὺς φανῇ καλύτερον) Κρήτ. (Ραμν.) Τσι καλοπιάνει τσι γέροντες, γιὰ νὰ τῶνε φάῃ τὸ γεροδομοίρι Κρήτ. (Χαν.) Δε γράτ'σα γιουντουμοίρ' κι τῶρα τοῦ χτυπάου τοῦ κιφάλι μ' (ἔχω πικρὰ μετανοήσει) Εὐβ. (Αἰδηψ.) 2) Μέρος τῶν εἰσοδημάτων ἐκ κτημάτων τὰ ὅποια παρεχωρήθησαν ἀπὸ τοὺς γέροντας γονεῖς εἰς τὰ ἐνηλικιωθέντα τέκνα τῶν. Τὰ εἰσοδήματα ταῦτα λαμβάνουν οἱ γονεῖς οὗτοι μέχρι τοῦ θανάτου τῶν πρὸς συντήρησίν των ἄνδρ. (Κόρθ. κ.ά.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 3) Τὸ ἐκ τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῶν γερόντων γονέων μερίδιον, τὸ ὅποιον ἀφίνουν οὗτοι μετὰ θάνατον εἰς ἐκεῖνο ἐκ τῶν τέκνων τῶν ἢ καὶ ἐκ τῶν ἐγγόνων τῶν τὸ ὅποιον τοὺς περιποιεῖται κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς των Θέρ. Κάρπ. Κύθν. Κῶς (Καρδάμ.) Σάμ. Χίος (Πισπιλ. Φυτ. κ.ά.): "Ἡρηκέν δὴς ὁ πάπ-πος τῆς γερονδομοίριν δὲ σπῖτιν Καρδάμ. Τὸ γεροδομοίριν μου ἂ δώκω το δοῦ Γιάννη μου, βοῦ ἂ γεροκομήσῃ με Φυτ. "Οποῖους μὲ ξισκατίσ', αὐτὸς θὰ πάρ' κι τὰ γιουντουμοίρια Σάμ. Τὸν ἔχου ἔς τὰ δυὸ στινὰ τοῦ βατέρρα μ' νὰ μ' γράφ' κι μένα ἓνα κουμμάτ' γιουντουμοίρ' (τὸν ἔχου ἔς τὰ δυὸ στινὰ = τοῦ ἐξασκῶ ψυχολογικὴν πίεσιν) αὐτόθ. 4) Ἡ ἐξ ἐθίμου ὑποχρέωσις τῶν τέκνων νὰ χορηγοῦν τὰ πρὸς συντήρησιν εἰς τοὺς γέροντας γονεῖς των Μήλ.

γεροντομόναχος ὁ, ἀμάρτ. γεροδομόναχος Ἴος Κίμωλ. Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. μοναχός.

1) Γεροντολεύτερος, ὁ βλ. Ἴος 2) Ὁ ἱερομόναχος Κίμωλ.: Ἡπῆαινε κ' ἤφελ-λε ὁ γεροδομόναχος.

γεροντομούλαρο τό, ἐνιαχ. γεροδομούλαρο Ἴος Κρήτ. (Ἄγιος Γεώργ. κ.ά.) Πελοπ. (Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. μουλάρι. Διὰ τὸν ἀναβιβασμὸν τοῦ τόνου καὶ τὴν τροπὴν τοῦ τελικοῦ εἰς ο βλ. Γ.Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 171.

Ἡμίονος μεγάλης ἡλικίας, γηραλέος ἐνθ' ἄν.: Ἐιδιὰ τὸ γεροδομούλαρό του ἔς τὸ παζάρι, ἀλλὰ δὲ δὲ πούλησε Κίτ. Μάν. Γεροδομούλαρό 'ναι καὶ γιὰ κεινὰ δὲ σαλεύγει Ἄγιος Γεώργ.

γεροντόμουλος ὁ, ἀμάρτ. ἔροδομούλος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Θηλ. ἔροδομούλα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. μουῖλος.

Γεροντομούλαρο, ὁ βλ.: Ἐροδομούλος εἶναι, μὰ σὰ δονὲ βεργίλης, πάει (βεργίλης = κυπᾶς μὲ βέργαν). Ἐπούλησε δὰ ζουλοπρόβατά του κ' ἤπηρε μιὰ ἔροδομούλα, ποῦ 'ν' ἀπάνου ἀπὸ δεκοχτὼ χρονῶ (ζουλοπρόβατα = αἰγοπρόβατα) || Παροιμ. Ἀλλὰ 'ν' τὰ μάθια τοῦ λαοῦ κι ἄλλα 'ν' τζῆ κουκουμάβλας | κι ἄλλα 'ν' τοῦ ἔροδομούλου κι ἄλλα τση ἀελάδας (λαοῦ = λαγοῦ, κουκουμάβλας = γλαυκός· ἐπὶ τῶν μὴ ἐπιδεκτικῶν συγκρίσεως προσώπων). Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλὰ.

γεροντομούνα ἡ, Πελοπ. (Γαργαλ. Δίβρ. Μαργέλ. Παιδεμ. κ.ά.) γεροδομούνα Κεφαλλ. γεροντομούν-να Εὐβ. (Κουρ.) γιουντουμούνα Στερελλ. (Μύτικ. Σπάρτ. κ.ά.) Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. μουνί.

Σκωπτικῶς ἡ γεροντοκόρη ἐνθ' ἄν.: Κεῖν' ἡ γιουντουμούνα τ' Λόλου πῆγι κ' ἐκλιπὶ τὰ ριβίθια τ' Θανάσ' (τ' Λόλου = τοῦ Θεοδώρου) Μύτικ.

γεροντομουνιάζω ἀμάρτ. γεροδομουνιάζω Πελοπ. (Μάν.) γεροντομουνιάζ-ζου Εὐβ. (Κουρ.).

Ἐκ τοῦ οὐσ. γεροντομούνα.

Ἐπὶ γυναικῶν σκωπτικῶς, παραμένω ἄγαμος μέχρι προβεβηκυίας ἡλικίας ἐνθ' ἄν.: Ἀφῆσε τίς κόρες του κ' ἔγεροδομούνιασαν Μάν.

γεροντομούνουχο τό, Πελοπ. (Ἀναβρ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. μουνούχι.

Ὁ εὐνουχισθεὶς εἰς μεγάλην ἡλικίαν κριὸς ἢ τράγος.

γεροντομπάζω ἀμάρτ. γεροδοβάζω Κεφαλλ. Λευκ. Μετοχ. γεροντομπασμένος σύνθη. γεροδοβασμένος Κεφαλλ. Κύθηρ. Λευκ. Πελοπ. (Νεάπ.) γιουντουμπασμένους βόρ. ιδιῶμ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ ρ. μπάζω.

1) Γηράσκω προῶρως Λευκ.: Ἐγεροδόβασε ἀπ' τὰ βάσανα 2) Μετοχ. ἄτομον ἔχον ἐμφάνισιν γέροντος ἀνεξαρτήτως ἡλικίας λόγῳ ἀσθενειῶν ἢ κακῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως σύνθη.: Ἀπὸ τῆ μιὰ βάδα ἢ φτώχεια, ἀπὸ τὴν ἄλλη ἢ ἀρρώστια του, ἔγινε γεροδοβασμένος Πελοπ. (Νεάπ.) Εἶνι ἄπλιρον πρᾶμα τοῦ γιουντουμπασμένου (ἄπλιρον = ἀδύνατο) Στερελλ. (Μύτικ.) Σαράδα χρονῶνε κ' εἶναι γεροδοβασμένος Λευκ. Αὐτὸν θὰ πάρ'ς τοῦ γιουντουμπασμένου; Εὐβ. (Στρόπον.) Εἶδες τὴν τὴν κοκορόμυγαλη, τὴ γεροντομπασμένη ποῦ μοῦ θέλει κι αὐτὴ στολίδι; Ν. Ἐστ. 22 (1937), 1650. Συνών. γεροντιάρης 2. Πβ. γεροντίλος 2. β) Ὁ εὐρισκόμενος εἰς προβεβηκυίαν ἡλικίαν, μὲ σαφῆ γεροντικὴν ἐμφάνισιν Κεφαλλ. — Γ.Ξενόπ., Κόσμος, 158: Ὅπως καὶ νὰ πῆς, ὁ Γιάννης εἶναι πλὴν γεροδοβασμένος ἀπὸ τὴν ἀδερφή του Κεφαλλ. Σὲ τί ἄλλο, διάβολε, χρησιμεύει ὁ νέος γραμματικὸς ἐνὸς γεροντομπασμένου ἐμπόρου; Γ.Ξενόπ., ἐνθ' ἄν. γ) Ὁ μικρὸς κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ ὥριμος τὴν σκέψιν Ἀθῆν.: Τὸν ἄκουσες κᾶτι μυαλωμένες κουβέντες ποῦ λέει; Γεροντομπασμένος σοῦ λέω!

γεροντομπουκούνα ἡ, ἀμάρτ. γεροδοβουκούνα Πάρ. γεροδομουκούνα Πάρ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. μπουκούνα.

Εἶδος σύκου μελανοῦ, ποῦ ὠριμάζει κατὰ μῆνα Ἰούνιον. Συνών. βλ. εἰς λ. ἀραπομπουκούνα 1.

γεροντονιός ὁ, Σίφν.—Λεξ. Αἰν. γεροδονιός Νάξ. (Τσι-καλαρ.) ἔροδονιός Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γεροντονιά ἡ, Λεξ. Βλαστ. γεροδονιά ἄνδρ. Μύκ. ἔροδονιά Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γεροντο- καὶ τοῦ οὐσ. νιός, διὰ τὸ ὅποιον βλ. νέος.

1) Ἄτομον μεγάλης ἡλικίας ἄγαμον ἄνδρ. Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Τσικαλαρ.) Σίφν.—Λεξ. Βλαστ.: Ἐροδονιός εἶν' ὁ γ' εὐτός ὁ καμένος κι οὔτε γνοιάζεται γιὰ παρρεῖα Ἀπύρανθ. Ἐὼ δὰ τῶρα πιά ἔς τὴ σειρὰ τῶ νιῶ θὰ πιάνωμαι; Ἐὼ εἶμαι πλιά ἔροδονιά αὐτόθ. Ἐπόμεινε λοιπὸ κ' ἐπέρασεν ἡ ὥρα δζῆ κ' ἦτονε πλιά ἔροδονιά αὐτόθ. Πβ. γεροντοκοπελιά, γεροντοκοπελούδα 2) Ἄτομον μεγάλης ἡλικίας νεάζον Σίφν. 3) Ἄτομον νεαρᾶς ἡλικίας μὲ γεροντικὴν ἐμφάνισιν Λεξ. Αἰν.

γεροντοξεχνῶ Σίφν. Σκυρ. Χίος κ.ά.—Λεξ. Δημητρ. γεροδοξεχνῶ Θέρ. (Οἶα κ.ά.) Κρήτ. (Ἄγιος Γεώργ. Μόδ. Νεάπ. Πεδιάδ. Ραμν. κ.ά.) ἔροδοξεχνῶ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γεροντοξεχνᾶω Αἰγιν. Χίος γεροντοξεχνᾶου Εὐβ. (Κουρ.) Πελοπ. (Μεσσην.) γεροντοξεχνᾶω Εὐβ. (Κάρυστ.) Ρόδ.

